

PORADY

Od pierwszego stycznia 2011 r. wchodzi w życie nowelizacja ustawy o podatku od towarów i usług, która m.in. zmienia stawki podatku. Zmiany dotkną zarówno podstawowej stawki podatku, która wzrośnie do 23%, jak i stawek obniżonych. Stawka 7% zostaje podniesiona do 8% oraz wprowadzona zostaje stawka 5% (na żywność nieprzetworzoną i przetworzoną oraz książki i czasopisma specjalistyczne). Podniesiona zostaje także stawka zryczałtowanego VAT dla rolników ryczałtowych do 7%. Jak można sobie z tym poradzić?

VAT nie taki straszny

Detalista na początek musi sobie odpowiedzieć na jedno podstawowe pytanie: czy wzrost stawek VAT będzie jego czy też klientów obciążeniem, tj. czy zachowa dotychczasowe ceny brutto i w oparciu o nową stawkę VAT dostosuje ceny netto, czy też wraz ze

wzrostem stawki podniesiona zostanie cena brutto. Ważne jest, aby do zmiany stawek VAT przygotować się wcześniej i nie odkładać tego na ostatnią godzinę. Dotyczy to zwłaszcza towarów w stawkach 7% oraz 0%. W pierwszym przypadku część z nich będzie miała stawkę 8%, zaś część wpadnie do stawki 5%. Podobnie wygląda sytuacja dla towarów w stawce 0% – część pozostanie w tej stawce, ale część przejdzie do stawki 5%. Dlatego, aby uniknąć zmian w ostatniej chwili, można przygotować się wcześniej. Towary z problematycznymi stawkami VAT można oznaczyć – te które miały zmianę stawki VAT w górę oraz w dół. Do oznaczenia najlepiej nadają się cechy towarów. Następnie można już przystąpić do zmiany stawek VAT w kartotekach towarowych.

„W celu ułatwienia przeprowadzenia wszystkich operacji związanych ze zmianami prawnymi, w wersji 1.25 systemu InsERT GT, wprowadzony został kreator zmian VAT. Kreator jest wspólny dla wszystkich programów linii GT (poza Gratyfikantem GT) z tym że opcje, które nie dotyczą programu, z którego uruchamiany jest kreator są niedostępne („wyszarzone”) Przykładowo opcje dotyczące Rewizora GT, są niemożliwe do wykonania w Subiekcie GT. Kreator dostępny jest z menu głównego „Narzędzia”, jako opcja „Uruchom kreator zmian VAT” i może być uruchamiany przez wszystkich użytkowników, ale wykonywany wyłącznie przez użytkownika

CZY WIESZ, ŻE...

Firma InsERT przygotowała specjalną ofertę dla użytkowników DOS-owych wersji swoich programów (Subiekt 5 EURO, Rachmistrz 4 EURO, Rewizor 3 EURO oraz Gratyfikant 3). Posiadacze tych systemów mogą kupić ich nowocześniejsze odpowiedniki z linii InsERT GT w cenie niższej o ponad połowę. Więcej szczegółów na www.insert.com.pl

o uprawnieniach szefa” – mówi Arkadiusz Mazur, Kierownik Działu opieki posprzedażnej InsERT S.A. – „Kreator zmian i składa się z dwóch ekranów. W pierwszym ekranie wybiera się zbiór towarów, z którego możliwe będzie wykonanie zmian. Zbiór określa się jako podzbiór kartoteki towarowej, a elementami które selekcionują towary są filtry rodzaju (towar, komplet, usługa, opakowanie), grupy oraz cechy towaru. W tym samym oknie należy wybrać, jakie zmiany przypisania podatku od towarów i usług w kartotece towarowej mają zostać wykonane. Zmiany te przedstawione są jako znaczniki. Można zaznaczać je pojedynczo (każda zmiana oddzielnie), jak i zbiorczo, z tym że z przyczyn oczywistych nie można jednorazowo zamienić stawki 7% na 5% oraz 7% na 8%. Dostępne są następujące możliwości zmiany: 22% na 23%, 7% na 8%, 7% na 5%, 3% na 5%, 0% na 5%, 6% na 7%, przy czym dotyczy to stawki zakupu towaru. Kolejnym parametrem, który trzeba określić jest sposób wyliczenia ceny, po zmianie stawki VAT. Do wyboru dostępne są dwa sposoby: od ceny brutto lub od ceny netto. Pierwszy z nich polega na zachowaniu ceny brutto, oraz wyliczeniu nowej ceny netto. Spowoduje to, iż nie zmienią się

PORADY

ZDANIEM SIECI HANDLOWEJ

Maria Cieślukowska

Dyrektor ds. PR i Komunikacji Zewnętrznej, Carrefour Polska

Wprowadzenie nowych stawek podatku VAT z początkiem 2011 roku pociąga za sobą nie tylko konieczność przeprogramowania urządzeń fiskalnych, ale i wprowadzenie wielu zmian w systemach informatycznych. Dla tak dużej sieci handlowej jak Carrefour zmiana stawek VAT stanowi spore wyzwanie z technicznego, jak i organizacyjnego punktu widzenia – zmiany muszą bowiem zostać jednocześnie wprowadzone na wielu różnych płaszczyznach. Trzeba m.in. sprawdzić w systemie każdy artykuł i jeśli zachodzi taka konieczność odpowiednio zmodyfikować stawkę VAT. Ustawa przewiduje przy okazji zmiany stawki VAT przesunięcie niektórych grup produktów do innych stawek podatkowych, co dodatkowo komplikuje wspomniany proces. Zmiany dotyczą również drukarek fiskalnych, które należy odpowiednio przeprogramować – a w sieci Carrefour funkcjonuje kilka tysięcy tych urządzeń. Zmiana stawki VAT skutkuje również zmianami w systemach księgowych, analitycznych, bazach danych i nierzadko pociąga za sobą również modyfikacje oprogramowania. Dodatkową trudność stanowi fakt, że wszystkie zmiany muszą zostać wprowadzone 1 stycznia. Nie można wprowadzić ich z wyprzedzeniem, ani w terminie późniejszym, nie będzie obowiązywał także żaden okres przejściowy, dlatego osoby odpowiedzialne za wdrożenie zmian będą musiały nadzorować cały proces zarówno 31 grudnia, jak i 1 stycznia. Operacja zmiany stawek VAT pociąga za sobą koszty oraz wymusza od pracowników jak i poddostawców pracę w dniu ustawowo wolnym od pracy. Carrefour Polska posiada ponad 300 placówek handlowych (w tym 82 hipermarkety) oraz 44 stacje benzynowe. Pokazuje to skalę pracy jaką należy wykonać w związku z wprowadzanymi zmianami podatkowymi. Ponieważ jest to proces złożony i czasochłonny, specjaliści z działu IT firmy Carrefour od kilku tygodni intensywnie pracują nad zapewnieniem sprawnego wprowadzenia zmian. W proces ich implementacji zaangażowane są również zewnętrzne firmy świadczące usługi na rzecz Carrefour.

ceny brutto towarów, co z kolei może uchronić sprzedawcę np. od aktualizacji cen towarów na półkach, „przemetkowania” towarów będących na stanie w magazynie, zmianie

cen w kasach fiskalnych oraz wagach etykietujących. Ale spowoduje, iż to sprzedawca poniesie koszty podwyższenia podatku VAT. Drugi sposób oznacza zachowanie dotychczasowej ceny netto i na jej podstawie wyliczenie nowej ceny brutto. Oznaczać to będzie, iż podwyżka ceny z powodu zmiany podatku zostanie przeniesiona na klienta. W tym przypadku jednak, użytkownik musi liczyć się z koniecznością aktualizacji cen w miejscach, których nie musiał tego robić korzystając z pierwszego sposobu.”

Drugi ekran pokaże się po kliknięciu przycisku „dalej”. Zawiera on listę asortymentu wyselekcjonowanego w pierwszym kroku, z możliwością zaznaczenia i odznaczenia pojedynczych towarów. Tylko towary zaznaczone, będą miały wykonane zmiany. Program domyślnie zaznacza wszystkie towary, oraz umożliwia zarówno pojedyncze, jak i zbiorcze zaznaczanie i odznaczenie towarów.

Ważna informacja: krok zmiany przypisania stawek VAT towarom może być – w przeciwieństwie do innych kroków – wykonywany wielokrotnie, do czasu, gdy istnieją w kartotece towarowej pozycje z niezmiennymi stawkami VAT. Program zapamiętuje, którym towarom stawka VAT została już zmieniona i nie proponuje ponownie zmian dla nich.

Użytkownik dostaje ponadto informacje, ile razy uruchamiana była już operacja zmiany VAT.

W przypadku drukarek fiskalnych należy pamiętać, iż z powodu możliwej niejednoznacznej zmiany stawki VAT w drukarce, urządzenie może w czasie fiskalizacji zablokować pewien zbiór towarów. O ile urządzenie pozwala na to, można sprawdzić te dane towarów lub wydrukować zestaw zablokowanych towarów. W przypadku zablokowania pojedynczych towarów, można je zmieniać z poziomu kartoteki towaru. „Jednak w przypadku konieczności wykonania większej ilości zmian, polecam skorzystanie z narzędzia do zbiorczej zmiany nazwy fiskalnej. Dobrze by operacja ta pozwalała nie tylko na nadawanie nowych nazw, ale również zmodyfikowanie już istniejących. Szczególnie pomocne mogą okazać się opcje wstawienia prefiksu, sufiksu lub tekstu po określonej pozycji. Operacja dostępna jest w Kasiarzu GT, w menu głównym „Narzędzia” jako opcja „Nadaj nazwy fiskalne”. Operacja ta pozwala nie tylko na nadawanie nowych nazw, ale również zmodyfikowanie już istniejących. Opcja wstawienia prefiksu spowoduje wstawienie na początku nazwy fiskalnej, wybranego przez użytkownika znaku lub znaków. Podobnie działa opcja dodania sufiksu, z tym, że wybrane przez użytkownika znaki dodaje na końcu nazwy. Ostatnia opcja wstawi wybrany przez użytkownika znak/znaki „w środku” nazwy, po wybranej pozycji” – mówi Arkadiusz Mazur.

Można także profilaktycznie dokonać zmiany nazwy fiskalnej dla całego asortymentu. Trzeba jednak pamiętać, iż zgodnie z wymaganiami stawianymi przez Ministerstwo Finansów drukarkom fiskalnym, zapamiętują one historię zmian podatku dla każdego sprzedanego towaru (czyli z jaką stawką towar został sprzedany, przy czym identyfikacja towarów odbywa się po nazwie). Operacja profilaktycznej zmiany nazw, może spowodować zapełnienia pamięci nazw towarów w drukarce. Objawiać się to będzie pojawianiem się komunikatu na drukarce: „Baza towarów jest zapełniona” lub podobnym. W takim wypadku konieczne będzie wykonanie kasowania pamięci nazw w urządzeniu. Jeśli producent udostępni narzędzie do jego wykonania – można je

PORADY

przeprowadzić samemu. W przeciwnym razie należy skontaktować się z serwisantem.

Oдноśnie kas fiskalnych, w większości przypadków, zmiana stawek VAT będzie wiązała się z usunięciem wszystkich towarów z kasy i zaprogramowaniem jej już zmienionymi towarami. Brzmi banalnie ale pomijając stosy rolek papieru, które w czasie tych operacji będą zadrukowane, operacje te są niestety bardzo czasochłonne. Oczywiście można sobie wyobrazić opracowanie sposobów szybszych, ale powinny być one stosowane przez bardzo doświadczonych i świadomych serwisantów.

„Po wykonaniu zmian w przypisaniu podatku od towarów i usług wraz z zachowaniem ich ceny netto, może okazać się iż wyliczone w ten sposób ceny nie spełnią oczekiwania użytkowników. Aby dostosować ceny towarów po zmianach do takich, jakich oczekuje użytkownik, należy się posłużyć mechanizmem przeceny. W wersji 1.25 Subiekta GT poza standardowymi sposobami zaokrąglania podana została możliwość zaokrąglania wyliczanych cen do „dziewiątek na końcu” – radzi Arkadiusz Mazur. Należy również pamiętać, że jednocześnie ze

ZDANIEM DYSTRYBUTORA

Przemysław Kreiser

Specjalista ds. Wdrożeń w Grupie Handlowej Emperia

Biorąc pod uwagę skalę zmian, proces dostosowania się do nowych przepisów w zakresie stawek podatku od towarów i usług (VAT) w Grupie Handlowej Emperia rozpoczęliśmy już kilka miesięcy temu. Pozwoliło nam to szczegółowo zaplanować niezbędne modyfikacje i uwzględnić w nich specyficzne aspekty funkcjonowania poszczególnych dywizji Grupy. Aby proces wdrożenia nowych przepisów przebiegał sprawnie, powołaliśmy specjalną grupę projektową, która zajmuje się kontrolą i koordynacją wszelkich działań w tym zakresie. Prace skupiają się przede wszystkim na wdrożeniu nowych przepisów do procesu sprzedaży i zakupu towarów oraz ewidencji rozliczeń i księgowani wszystkich operacji prowadzonych przez Grupę Handlową Emperia. W ramach tych prac m.in. weryfikujemy kartoteki towarowe, dostosowujemy własne i zewnętrzne systemy sprzedażowe, aktualizujemy oprogramowanie drukarek fiskalnych w sklepach i oddziałach dystrybucji. Do końca roku będziemy w pełni przygotowani organizacyjnie i systemowo do prowadzenia działalności z uwzględnieniem nowych stawek VAT, zarówno w dywizji dystrybucyjnej, jak i detalicznej Emperii. Jestem przekonany, że dzięki odpowiedniemu przygotowaniu, przez proces wdrożenia nowych przepisów przejdziemy sprawnie i bezproblemowo, zachowując pełną ciągłość sprzedaży i rozliczeń.

zmianą stawek VAT od pierwszego stycznia wchodzi w życie także nowa klasyfikacja towarów i usług (PKWiU) zastępując używaną do tej pory klasyfikację z 1997 roku.

Po rozpoczęciu roku 2011, przez pewien czas obok nowych stawek VAT, funkcjonować będą stawki sprzed nowelizacji ustawy. Musi zatem istnieć taka ewentualność, iż „starych

stawek” trzeba będzie używać na dokumentach (dotyczy to zwłaszcza dokumentów korygujących). Podobnie z wydrukami rejestrów VAT – dostępne powinny być wzorce wydruków na okres przejściowy, zawierające zarówno stawki sprzed, jak i po nowelizacji.

Maja Świącka

we współpracy z firmą InsERT